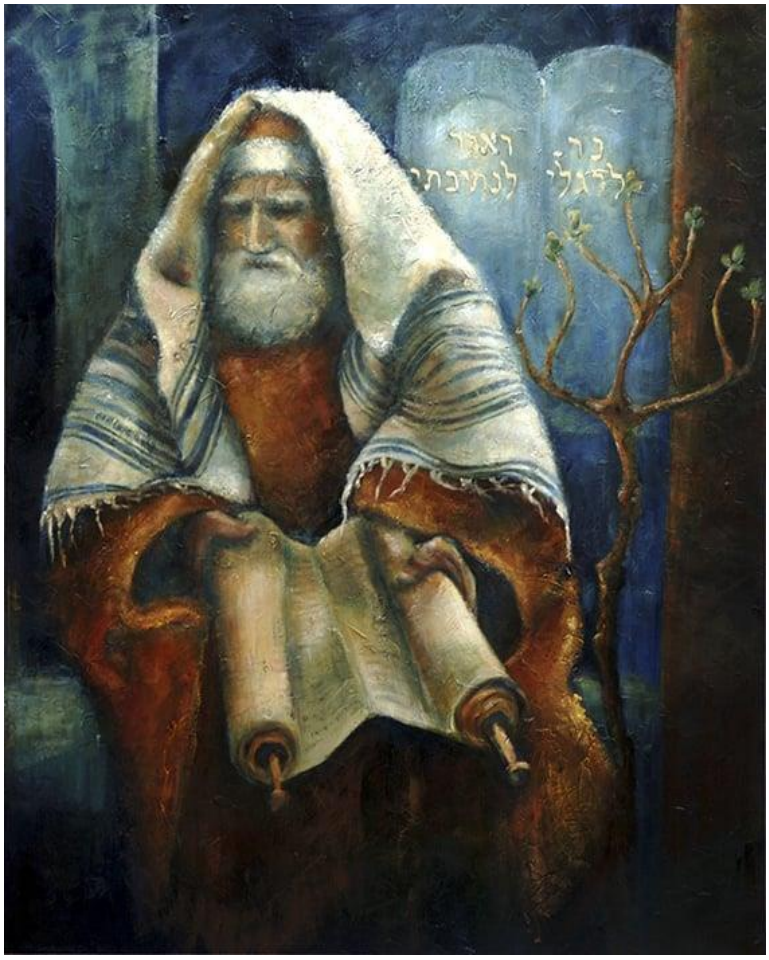

Bij Psalm 119; Christa Rosier

Nieuwsbrief van de Johanneskerk Leersum

15 oktober 2026

Bezinning

'Bidden moet je liggen'.....(?)
Het bidden in publieke ruimtes heb ik altijd als ongemakkelijk ervaren, vooral als het gaat om persoonlijke en spontane gebeden. Zingend bidden van voorliggende teksten ligt me beter. De opmerking in het evangelie naar Matteüs: *'als jullie bidden, trek je dan in je huis terug, in je binnenkamer'*, spreekt me meer aan. Zou mijn moeite met openlijk bidden te maken kunnen hebben met de uitspraak die ik ooit op het Groninger platteland hoorde: 'Bidden moet je liggen?' Zou bidden afhankelijk zijn van je aanleg, van je karakter, van je al of niet spirituele brein? Bidden nuchtere Groningers bijvoorbeeld minder of anders dan bevindelijke gelovigen op de Veluwe?
Een jaar geleden las ik het *essay over bidden* van dichter en essayist *Willem Jan Otten,* met als titel: *Amen.** Dat voerde me heilzaam weg van bovenstaande terechte, maar ook wat oppervlakkige vragen. Otten gaat in zijn essay in een prachtige, poëtische stijl aan de hand van persoonlijke anekdotes en citaten uit de literatuur (van o.a. Czeslaw Milosz, Les Murray, C.S. Lewis, Ida Gerhardt en Renée van Riessen) in op 'wat bidden is' en 'wat het in een mens losmaakt'. En vooral: 'wat het van een mens vraagt!' Ik las het door Paul van Dongen geïllustreerde boekje toen in één adem uit. Nu ik het essay opnieuw -maar nu gedoseerd- heb gelezen, neemt de inhoudsrijkheid alleen maar toe.

Wat is de kracht van dit essay? Ik denk dat Willem Jan Otten de kern raakt van wat bidden is: *Bidden wil iets van ons, wil iets in ons losmaken en veranderen*. Bidden, niet als therapie of egotripperij, waarbij de bidder zelf vaak in het (openbare) middelpunt staat, maar als 'een beweging uit jezelf naar God toe en weer terug'.
Hoewel bidden het geheim van alle religies is, en ook een atheïst kan bidden, verkent Otten het bidden vooral in de bedding van het joodse en christelijk geloof én in de liturgie. In ons bidden richten we ons tot God, we hebben als mensen *ommekeer* nodig en hij citeert daarbij rabbijn Jonathan Sacks: *Bidden, ons bidden, verandert dus de wereld omdat het ons verandert!'* Iemand die bidt, een geloofsgemeenschap die bidt, beseft 'dat wat je vraagt van jou gevraagd wordt.' Bidden is daarom misschien om te beginnen vooral 'vragen om betere oren, om dieper luisteren, om gerichtere afstemming van onze geloofszintuigen op God'. Contemplatie, meditatie, dichten, zelfs dromen, zijn volgens Otten allerlei bewustzijnsvormen die op bidden lijken. In al deze vormen is 'luisteren naar het gefluister van Gods aanwezigheid diep van binnen' mogelijk. Otten haalt daarbij singer-songwriter Nick Cave aan, die gelooft dat onze gebeden ons iets vragen; ze eisen iets van ons, zij buigen onze aandacht naar binnen. En in die beweging is de kans groot dat *de stem van ons geweten* hierdoor wordt geactiveerd. In de woorden uit psalm 51 van dichteres Ida Gerhardt:
'God herschep mijn hart, maak het zuiver,
Geef mijn geest, diep in mij, nieuw bestand.'
Otten besteedt veel aandacht aan 'het meest volledige gebed': het Onze Vader. Het voert te ver om in deze Bezinning hier verder op in te gaan. Eén citaat wil ik u niet onthouden: *Het Onze Vader is in feite een kiertje in je verstokte ziel waardoorheen God naar binnen kan glippen'*.
In de liturgie wordt het Onze Vader voorafgegaan door 'het stil gebed', waarin -om Paulus te citeren- plaats is voor *'onuitsprekelijke verzuchtingen,* voor *woordloos zuchten'* (Rom. 8:26).
Ds. Carel ter Linden noemt 'het stil gebed' belangrijker dan alle 'publieke' gebeden bij elkaar. Denken aan iemand, je diep verbonden voelen met mensen die niet aan Gods en onze aandacht mogen ontsnappen, die op onze zorg en verantwoordelijkheid moeten kunnen rekenen, dat alles vraag je niet alleen aan God, maar juist ook aan jezelf. 'Bidden moet je liggen?' Bij Otten las ik dat bidden geheel en al buiten mijn talent om gaat. Amen!

Epko Smit
** Willem Jan Otten & Paul van Dongen: Amen – Essay over bidden. Skandalon 2025.*

Pastoraat

Allerzielen en Gedachteniszondag
Op 2 november a.s. is het Allerzielen. Allerzielen is de herdenking van de gestorvenen: kaarsen worden gebrand ter nagedachtenis van alle overledenen.

Wij besteden daar aandacht aan door onze kerk open te stellen op zaterdagavond 31 oktober a.s. en in de Gedachtenisdienst op 1 november a.s.

Op zaterdag 31 oktober opent de Johanneskerk van 17.00 – 19.00 uur haar deuren voor mensen binnen en buiten onze gemeente om een kaarsje aan te steken voor hun overleden geliefden en voor ontmoeting voor degene die dat op prijs stelt.

Er is rustige muziek en ook is er koffie en thee in een andere ruimte.
Op zondag 1 november a.s. zullen we in een Gedachtenisdienst de mensen uit onze gemeente gedenken, die het afgelopen jaar overleden zijn. Ook is er in deze dienst gelegenheid voor wie dat wil een lichtje te ontsteken voor een overleden dierbare.

Op maandag 2 november (van 17.00-19.00) organiseert "Johannes in het dorp" een Maaltijd van herinneringen. Na een korte opening met een tekst en met muziek van de 'Bedside-singers' staan er soep en

broodjes klaar. Wie wil kan met anderen in gesprek komen over rouw, verdriet en dankbaarheid. In de stille kerk kun je een kaarsje van herinnering opsteken. U kunt zich hiervoor opgeven bij ds. Diederiek van Loo.

Voor deze activiteiten wordt u van harte uitgenodigd.

Namens de commissie pastoraat,

Ineke Breunese

Bij de diensten

Zondag 18 oktober 2026

10.00 uur ds. Nico van Tellingen, Rhenen

autodienst: Nic. van Scherpenzeel
tel. 456378 of 06 44956443

Zondag 25 oktober 2026

10.00 uur ds. Diederiek van Loo

Maaltijd van de Heer
Kindernevendienst

autodienst: Corrie Neecke
tel. 454396 of 06 54663165

Ga voor de liturgie naar https://www.johanneskerkleersum.nl/liturgie

Voorgangers de komende weken:

01/11: ds. Diederiek van Loo - Gedachteniszondag
08/11: Jordi van Kleeff
15/11: ds. Diederiek van Loo
22/11: ds. Geertien Morsink
29/11: ds. Diederiek van Loo - 1e advent

Diaconie

Collecten

1e collecte zondag 18 oktober: KiA Werelddiaconaat Indonesië. Sterke vrouwen in de kerk

In de afgelegen gebieden op het eiland Papoea, waar onderwijs en gezondheidszorg slecht functioneren, spelen vrouwen een belangrijke rol in kerk en samenleving. Kerk in Actie ondersteunt de kerk op Papoea in het toerusten van deze vrouwen voor hun taken. Ze kunnen een diaconale training of alfabetiseringscursus volgen. Ook ondersteunt de kerk vrouwen in het bewerken van hun grond: traditioneel zorgen vrouwen voor het voedsel. Daarbij geeft de kerk voorlichting over gezonde en gevarieerde voeding.

2e collecte (18 oktober): Straatpastoraat Utrecht

Het Straatpastoraat Utrecht wil er zijn voor mensen die dak- en/of thuisloos zijn, of geweest zijn en nog behoefte hebben aan contact. Het gaat dan om buitenslapers, mensen die in opvangplekken slapen, mensen die ergens op een bank bij anderen slapen en steeds weer naar een andere plek moeten etc., maar ook om mensen die dakloos geweest zijn en nu wel een eigen dak boven hun hoofd hebben maar het moeilijk vinden die plek tot een prettige thuisplek te maken. Vaak zit het daklozen-bestaan nog diep in hun vezels en brengen ze een groot deel van hun tijd buiten door. De mensen voor wie wij er willen zijn, hebben meestal een klein sociaal netwerk en daarmee ook geen vangnet. Niet zelden speelt daarbij ook mee dat ze, door wat het leven hen bracht, veel moeite hebben met verbinden met andere mensen. Ze zijn het niet gewend, zijn wantrouwend, bang of isoleren zich snel.

1e collecte zondag 25 oktober: Hospice de Wingerd

Hospice de Wingerd in Amerongen biedt palliatieve terminale zorg aan cliënten met een korte levensverwachting. De zorg en behandeling is gericht op de zieke en zijn/haar naasten en beoogt een zo draaglijk en menswaardig mogelijk leven tot het einde toe. Hierbij wordt rekening gehouden met de eigenheid van cliënten en hun naasten De zorg is

niet gericht op het wegnemen van de oorzaken van de ziekte maar is gericht op het

verlichten van symptomen zoals pijn, benauwdheid, angst en verdriet. De zorgverlening is gebaseerd op een christelijke mens- en zorgvisie. Dat betekent dat, vanuit een liefdevolle en respectvolle benadering, deskundige zorg en ondersteuning geboden wordt aan mensen in de laatste fase van hun leven.

2e collecte (25 oktober): Timon

Timon, opgericht door de diaconieën uit de regio Utrechtse Heuvelrug, biedt al meer dan 30 jaar professionele hulp bij problemen met opgroeien en opvoeden. Daarnaast worden jongeren en jong-volwassenen verbonden met 'het gewone leven'. Timon biedt ook pleegzorg aan kinderen en jongeren tussen de 0 en 21 jaar. Vanuit een pleeggezin wordt, waar mogelijk, gewerkt aan terugkeer naar huis.

Motivatie en inspiratie is de christelijke levensovertuiging, waarbij iedere jongere of ouder, ongeacht (culturele) achtergrond en levensovertuiging, een beroep kan doen op Timon. Timon telt ruim 200 vrijwilligers die goede buur, gastgezin of maatje zijn. De forse problematiek van de jongeren maakt dat goede toerusting en coaching van de vrijwilligers essentieel is. Vrijwilligers mogen absoluut geen verlengde arm van de hulpverlening zijn. Bijdragen van de diaconieën zijn bestemd voor toerusting en coaching van de vrijwilligers.

Ontmoeten en Verdiepen (O&V)

Woensdag 21 oktober: De bijbel lezen als wereldliteratuur (Literair bijbellezen)
Elke keer een verhaal. Open en onbevooroordeeld en ondogmatisch samen lezen. De Bijbel is niet bedoeld om in je eentje te lezen. Je hebt anderen nodig, en liefst ook een gids. Social media laten je in steeds dezelfde kringetjes ronddraaien, maar in gesprek met deze krachtige oude teksten word je uitgedaagd om te peinzen over jezelf en onze wereld, en lijnen te trekken naar de actualiteit. Wie nieuwsgierig is, is welkom. Laat je verrassen en je zult zien: er staat heel vaak niet wat je dacht.
Diederiek van Loo verzorgt dit literair bijbellezen onder het motto: we gaan met elkaar vier keer aan de slag, één keer meedoen mag ook.

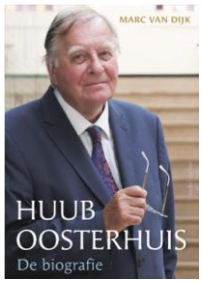
Datum	*woensdag 21/10*
Tijd	*13.30 - 15.00 uur*
Locatie	*Johanneskerk*
Begeleiding	*Diederiek van Loo*

Dinsdag 27 oktober Wij zorgen voor de schepping
Als Groene kerken willen wij een oefenplek zijn om samen te zorgen voor de hele schepping. Tijdens deze avond neemt Carla Dik-Faber (projectleider GroeneKerken) ons mee op de weg van drukte, ongemak, ongeloof naar hoop en vertrouwen. Waarom is het belangrijk dat je je als christen bezig houdt met Gods schepping? Hoe kun je als kerk je betrokkenheid met de schepping laten zien? Enkele voorbeelden worden gepresenteerd door leden van de verschillende kerken: gifvrije bloemen voor de bloemengroet en liturgisch bloemschikken, ecologische tuin, belang van vlinders.
Georganiseerd door de werkgroep Groene Kerk Doorn-Driebergen-Leersum-Maarn

Datum *dinsdag 27 oktober*
Tijd *20.00 - 21.45 uur*
Locatie *Ontmoetingskapel Maarn*
Entree *€ 5*

Maandag 9 november Huub Oosterhuis.

Biograaf Marc van Dijk houdt een lezing over Huub Oosterhuis (1933-2023), afgewisseld met samen te zingen liederen. Van Dijk vertelt over Oosterhuis' jeugd in bezet Amsterdam, zijn visie op de Bijbel als politiek manifest, zijn honderden liederen, en het oprichten van culturele podia. Ook Oosterhuis' conflicten met Rome, zijn werk buiten de kerk, en zijn verbindende taal komen aan bod. De avond schetst een levendig beeld van 'de paus van Amsterdam'.
Een projectkoor van amateurzangers uit de regio-kerken o.l.v. Bert Boer verleent muzikale medewerking. Er zijn 2 oefenavonden: 29 oktober en 5 november om 19.30 uur in de Koningshof. Aanmelden voor de oefenavonden bij Lydia Steensma lydia.steensma@tiscali.nl .
Datum 9 november
Tijd *20.00 – 21.45*
Locatie *Maartenskerk*
Entree *€ 6*
Begeleiding Bert Boer

Namens de commissie O&V,
Teun Monster

Johannes in het dorp

Maandag 2 november: Maaltijd van de herinneringen

Al meer dan 1000 jaar is 2 november de dag om stil te staan bij wie we missen: 'Allerzielen'. Johannes in het dorp nodigt je uit om te komen eten en met elkaar herinneringen te delen. Na een korte opening met een tekst en met muziek van de 'Bedside-singers' staan er soep en

broodjes klaar. Wie wil, kan met behulp van de 'landkaart van de rouw' met anderen in gesprek komen over rouw en verdriet, schuld en dankbaarheid, en hoe je veerkracht aanboorde en weer lichtpuntjes zag. In de stille kerk kun je een kaarsje van herinnering opsteken.

Opgeven bij Marieke Nap: marieke.nap@socialedorpsteams.nl of bij Diederiek van Loo.

Datum	*maandag 2 november*
Tijd	*17.00 - 19.00 uur*
Locatie	*Johanneskerk*
Begeleiding	*Marieke Nap en Diederiek van Loo*

De huiskamer van Johannes

Elke woensdag tussen 10 en 16 uur kun je terecht in de Johanneskerk voor een praatje en een koffie, om te werken of te studeren, voor ontmoeting of juist rust. Kom een kwartiertje binnenvallen of blijf de hele middag – je bent welkom!

Tussen 12 en 13 uur is er een lunch te verkrijgen van verse soep en een tosti. Daarna kun je gezellig blijven praten of lezen of om 13.30 uur meedoen met een activiteit: afwisselend is er iets te maken, iets te leren of samen bewegen of muziek maken, zoals:

- Tuinieren in de Johanneshof tussen 14.00 en 15.30 uur (seizoensafsluiting 28 oktober)
- 21 oktober 13.30 uur De bijbel lezen als wereldliteratuur (Diederiek van Loo)
- 28 oktober 13.30 uur; Stoelyoga (Gertine Fernerod)
- 4 november 13.30 uur; De geschiedenis actueel (Teun Monster)

Namens de werkgroep Johannes in het dorp,

Teun Monster

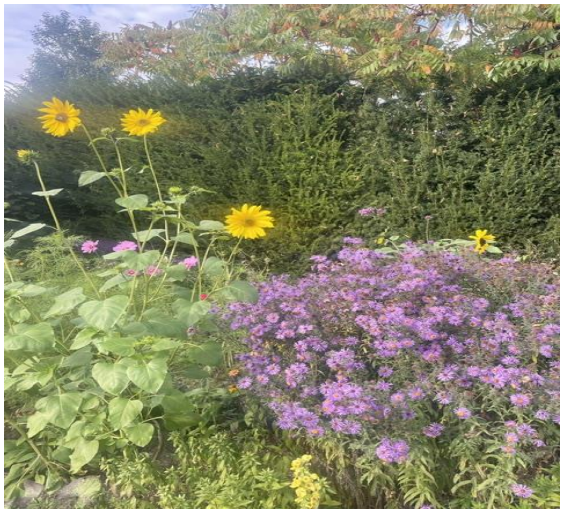
Herfstkleuren in de Johanneshof

Er is nog veel te bewonderen in de Johanneshof. Er bloeien nog veel bloemen in prachtige kleuren, de vuurdoorn hangt vol bessen en de mispels zijn rijp. De bijen, insecten en vogels vliegen er rond. Wandel op een mooie herfstmiddag eens rond. Meewerken in de tuin kan ook, iedere woensdagmiddag vanaf 14 uur.

Namens de Tuinwerkgroep,

Johan Doornenbal

College van Kerkrentmeesters

Digitaal betalen met de Appostel kerkapp

Zoals al aangekondigd gaan we de mogelijkheden voor digitaal betalen uitbreiden. We gaan gebruik maken van de Appostel app van de SKG, de bank die ook ons betalingsverkeer regelt. Deze kerkapp is speciaal ontwikkeld voor PKN gemeenten.

De Appostel app biedt u de mogelijkheid uw financiële kerkzaken met de Johanneskerk digitaal te doen. Dat betekent dat u bijvoorbeeld uw giften voor de collectes eenvoudig via de app met een druk op de knop kunt doen. Contant betalen blijft natuurlijk altijd mogelijk.

Tevens is het mogelijk via de app of via QR-codes een donatie te doen en/of geld over te maken voor bijvoorbeeld een activiteit van Ontmoeten&Verdiepen of Johannes in het dorp, of een goed doel.

De kerkapp heeft ook een contactenlijst, een lijst van de gemeenteleden die zijn aangesloten (eventueel als u dat wilt met foto en adres). Andere functionaliteiten gaan we vooralsnog niet gebruiken.

De uitbreiding van het digitaal betalen heeft administratieve voordelen voor onze penningmeester en boekhouder van kerk en diaconie. Het verwerken van contant geld neemt af. De actie Kerkbalans en de toezeggingen en betalingen van VVB kunnen straks eenvoudiger via de kerkapp worden uitgevoerd. Zo zullen de automatische incasso's via de app worden geactiveerd. Dit beperkt de werkzaamheden van de penningmeester en boekhouder en vermindert de papierstroom.

Hoe kunt u gebruik gaan maken van deze digitale mogelijkheden?
U krijgt van de Johanneskerk een e-mail bericht met een uitnodiging om de Appostel app te downloaden

U gaat dan naar de app-store en downloadt de Appostel app. Zoek als u de app opent naar onze gemeente, “Ger. kerk Leersum” en vul uw naam en verdere gegevens in.
Daarna kunt u gebruik maken van de app voor collectes, donaties enz.

Wij willen u graag helpen met het installeren van de app. Dat doen we na de kerkdienst van 25 oktober en van 8 november. Ook kunt u altijd Eric Sonneveld, Sander van Engelen, Marc Kamermans of Johan Doornenbal vragen om te helpen bij het installeren van de appostel app.

Johan Doornenbal, kerkrentmeester

Overige Informatie

Vrijwilligers gezocht bij Elim
Wilt u iets betekenen voor ouderen? Bij Charim, locatie Elim in Amerongen, zijn wij op zoek naar vrijwilligers voor onze kerkdiensten, weeksluitingen en maaltijdopeningen.

Als vrijwilliger helpt u bijvoorbeeld bij het begeleiden van bewoners, het verzorgen van een korte maaltijdopening of het ondersteunen rondom een kerkdienst. Ook zijn wij op zoek naar een organist of pianist voor begeleiding van diensten en weeksluitingen.

Nadere inlichtingen bij:
Jolanda de Gast, coördinator vrijwilligers Charim, locatie Elim
jolandadegast@charim.nl ; 06 30 718 915

Orgelconcert Driebergen
Voor het 6e jaar op rij organiseren wij een feestelijk orgelconcert in de Grote Kerk, Hoofdstraat 115 te Driebergen.
Op donderdag 30 oktober om 20:00 uur zal de bekende organist Gert van Hoef een gevarieerd programma verzorgen van barok tot romantisch op het prachtige Flaesorgel van de Grote Kerk.
De toegang is vrij. Na afloop is er een collecte ter instandhouding van deze jaarlijkse concertreeks

---

Bankrekeningen
Diaconie (graag datum en doel vermelden):
NL85 RABO 0373 7093 58
Voor collectebonnen dit banknummer van de diaconie gebruiken!

College van Kerkrentmeesters Johanneskerk:
NL82 RABO 0373 7408 40

Website
Volg de actualiteit: www.johanneskerkleersum.nl
Stuur uw berichten voor de website naar:
webbeheerjohanneskerk@pknleersum.nl

Nieuwsbrief
Kopij voor de volgende Nieuwsbrief vóór **donderdag 29 oktober** (12.00 uur) sturen naar het e-mailadres:
nieuwsbriefjohanneskerk@pknleersum.nl

Samensteller Nieuwsbrief:
Teus Stahlie **oktober - december**
Hans Neecke januari - maart